

به دهم چاوه روانی شاعیریکی به رزه فره وه

حه مه سه عسد حه سه ن

من هیچ نانووسم، منیش وه کوو که سانی دیکه ده خوینمه وه. جیاوازی من و خوینه ریکی ئاسایی ره نگه هه ر ته وه بی که من خوینه ریکی پاسیث نیم. ته وی ئیوه به به رهه می منی ده زانن بریتییه له کولاجکردنی به رهه می که سانی دیکه. (به رهه می من): ته نها ره نگدانه وه ی ته وه یه چی و چونم خویندوته وه. (۱) ته وی ده ینوسم دواى بلابوونه وه منیش له ئاستیدا ده بمه خوینه ریکی ئاسایی و مافی ته وه م نییه خوینه ریکی دیکه تاوانبار بکه م که به د لیلی حالی بووه، ئاخو ته ویش مافی خویه تی چونی ده خوینیتته وه.

له کوتایی سالی ۱۹۹۴دا (زه پروزه نگ و به رژه وه ندی تاییه تی) م نوسی، که به شیکی که می ته رخان بوو بو به سه رکردنه وه ی نویسنیکی ره فیک سابیر و له سه ره تایی ۱۹۹۸یشدا له نویسنی (که ران له دواى خود) بوومه وه، که باسیکه تاییه ت به سه رجه می به رهه می شیعری شاعیری ناوبراو و له دوو ژماره ی (رامان) دا (۲۱ و ۲۳) که سه نگترین گوڤاری ته ده بی کورد به خویه وه بینیبیت، بلاوکرایه وه، که ده سنگای (گولان) یش ته وی به پیی ده قی نویسنی ره فیک سابیر: (به پاره ی به عس و دولاری خیانه ت دامه زراوه)، کومه له شیعریکی بو چاپکرد، راستگویی ته وم به فاکسیک خسته ژیر تیشکی گومانه وه.

ره فیک سابیریش به چوار نویسن: (روون کردنه وه یه ک . کوردستانی نویی له نده ن ۲۳. ۱. ۱۹۹۸، پرممانترین بی ده نگى. هه تاوی ژماره: ۲۰ و ۲۱ رابوونی ژماره: ۲۴. که رویشک ده رچو بیان ناسر حه فید؟. هه تاوی ژ: ۲۲. دیداریک له گه ل شاعیر و بیره وانی گه وره ی کورد دکتور ره فیک سابیر. هه تاوی ژماره ۲۲) هینده ی جنیوداوه فه رهه نگی هه ژاری جنیوی کوردیی ده وله مه ندو خه نی کردووه.

روونکردنه وه یان پاکانه؟

ده مزانی (ینک) هه رچی بکا، ره فیک سابیر ده نگ هه لئابری و هه رجاره ی بیانویییه ک ده بینیتته وه. بیانوی ته مجاره ی ته وه بوو: (کاری هاوبه ش له گه ل نوسه ری ته م دیرانه ناکا) منیش سووک و باریک به ره ی ته و بیانوه م له ژیر پیی راکیشا. ئیدی ته وه بوو گوشاریان بو هینا، پاکانه یان پی نووسی و له رادیو و روژنامه ی (ینک) وه بلاویان کرده وه. ئیمزاکردنی هاوارنامه که (بژی وشه ی جوان و ئازاد) له ماوه ی دوو سی سه عاتدا و له لایه ن ته و هه موو نوسه رانه وه، پووچکردنه وه ی ته و ته فسانه یه بوو که گویا روشنییران له گه ل (ینک) دان، بویه یه کیتی ئارامی لی هه لگیرا و هه رچی له ده ست هات بو گوشارخستنه سه ر و سووکایه تی پیکردنی ئیمزاکه رانی هاوارنامه که خستییه گه ر.

ره فیک سابیر له پاکانه کهیدا هه ولی داوه به ته پوتوزی پشتکردنه راستی به رچاوی خوینه ر لیل بکات و نووسیویه تی: (حه مه سه عید حه سه ن به سه رنوسه ری . القدس . ی گوتووه: الاستاذ و . باشتترین . سلاوی بو ناردووه).

* ره فیک ده زانی ته و ستوونه ی ته رخانه بو نامه ی خوینه ران، کلیشه یه کی نه گوری هه یه و به م جوهره یه:

(لاستاذ رئیس التحریر

تحیه طیبه و بعد) هه موو روژی چه ند نامه بلاویکه نه وه، هه موویان هه ر له ژیر هه مان کلیشه دان و ته و وشانه من نه منووسیون، ته وی گومانی له م قسانه ی من هه یه، هه ر بائه مرو سه رنجی روژنامه که بدات.

* روژنامه که ناوی (القدس العربی) یه نه ک القدس، (طیبه) یش (باش) دیت نه ک باشتو.

که هاوارنامه که له القدس العربی دا بلاو بووه وه، زمانحالی ینک له له نده ن: المنار الکردی. دیسه مبه ری ۱۹۹۷ - گوتاریکی پر جنیوی به ناویشانی: (ایضاح حول ما نشرته القدس العربی) بلاو کرده وه، روونکردنه وه که ی ره فیک سایبر کورته ی هه مان گوتاره، به بی ته وه ی ئاماژه بو سه رچاوه که ی بکات.

هاوارنامه که م به ئاگاداری به شیک له نووسه رانی ستوکھولم، که یه کیکیان فه رها د شاکه لی بوو، بو: الشرق الاوسط، الحیاء و القدس العربی فاکس کرد.

هاوارنامه که م بو ته مجهد ناسر نارد، که زور له ره فیک سایبر ئینسان دوستتر، شورشگیرتر و شاعیرتریشه، ئاخر ته و به رپرسی لاپه ره ته ده بی و هونه ریبه کانی القدس العربی یه.

به شیک زور له ته دبیه چه په کانی عه ره ب له القدس العربی دا ده نووسن و سه رنووسه ره که یشی نه ده ستی له تالانکردنی هه له بجه ی دوا ی کیمیاباراندا هه یه و نه له باشماخ یشه وه تا کویه پیش پاسدار که وتووه.

ره فیک ده نووسی: (مورالی من ریگه م نادا هانا بو روژنامه یه کی دوژمن به رزگاری ولاته که م ببه م.) به شیک له نووسه ره گه وره کانی کورد له به غذا ده ژین و له روژنامه و گوشاره عیراقیه کاندا ده نووسن، له وانه: محه مه دی مه لا که ریم و د. که مال مه زهره، به ره مه می سه عدی یوسف، ته دونیس، ته دوارد خه رات، محه مه د به نیس، موزه فهر نه واب، بلند حه یده ری، هادی عه له وی، سه رجون پولس و عه بدولره حمان مونیف م له القدس العربی دا بینیه، به لام تو بلیی لوتکه ی مورالی ره فیک له هی هه موو ته وانه بلندتر بی؟ ته وی به لای منه وه گرنگه القدس العربی هاوارنامه که ی وه ک خوی بلاو کرد بووه وه.

ره فیک به دریژایی سالانی حه فتا هانای بو به عس ده برد، ئیستایش ده ست به داوینی (ینک) وه ده گری، ئایا ته و دوو لایه نه روژی له راژه ی سه ره خویی کوردستاندا بوون؟ که سی هینده عاشقی ولاتی خوی بی، چون ده بیژی: (هه موو کوردستانم له سه ر تاپو بکه ن تییدا نامینه وه) (۲)

ره فیک ده لی: (حه مه سه عید هاوارنامه که ی بو روژنامه یه کی شوفینیست و لایه نگری ده وله تی عیراق ناردووه.) ینک که ره فیک پاکانه ی بو نووسیوه خه و به وه وه ده بینی به عس وه ک لایه نگری خوی سه رنجی بدا، سه یره، ته وی ئومیدی (ینک)ه، خالی لاوازی القدس العربی یه! ره فیک سالانی حه فتا نه ک هه ر گله یی له وه نه بوو که حشع لایه نگری به عس بوو، به لکو هه موو توانای بو پته وکردنی ته و لایه نگرییه ته رخان کردبوو. ره فیک خوی وه ک ناسیونالیستیکی به رچاو ته نگ، سووک سه رنجی عه ره ب ده دات، که چی گله یی له شوفینیزی عه ره ب هه یه!

ره فیک ده لی: (حه مه سه عید سوئی ئیستیفاده ی له هاوارنامه که کردووه.) بو پشتگیری له نووسه رانی سله یمانی و رسواترکردنی ینک ته نیا ته وه فته یه ئیمزاکانم کوکرده وه و هاوارنامه که م به دنیا دا بلاو کرده وه، زیتر له موچه ی مانگیکی کاری خومم بو ته له فون و فاکس ته رخانکرد. ته وی گومانی له م قسه یه هه یه ده توانی به هوی ژماره ی ته له فونه که مه وه سوراخی ته م هه واله بکا. نه ک به راوه ژوو که لکم وه رنه گرتووه، به لکو قوربانیشم به به رژه وه ندی خوم داوه، ته نانه ت ینک حاشا له م راستیییه ناکا. ره فیک له ته وروپا بوو که من له سه ر داکوکی کردن له نووسه رانی کورد دووچاری راوانان بووم. ره فیک ته گه ر له پاکانه کردن نییه، له گه ل نووسه راندا هاوارنامه یه کی ئیمزاکردووه، که باده داته وه بوچی په شیماننامه که ی بو رادیو و روژنامه ی ینک ده نیری؟ سلقادور دالی ده لی: (گه وره ترین هه له ی هونه رمه ند ته وه یه: هه لویسته کانی پاشکوی لایه نیکی سیاسی بن.)

شاعیر وێژدانی میژووه، بیانوه کان هه رچی بن، نابی لایه نی ده سه لاتداری سه رکوتگه ر بگری. ته و شاعیره ی لایه نی جه لlad بگری، له جه لlad تاوانبارتره، ئاخر جه لlad به شیره خویناویه که ی ده ستیدا ده ناسینه وه، به لام شاعیری جه لladان ده شی بتوانی به وشه ی جوان به شه واره مان بخت. من پینج سال ته ندامی حشع بوم، نه وشیروان مسته فا پیم ده لی: کونه شیوعی، (۳) ره فیک چونکه (گوی بو بلویریان راده دیری) بیست و پینج سال ته ندامی هه مان حیزب بووه، رادیوی ینک پیی ده لی: شاعیری هیژا. روونکردنه وه که ی ره فیک سایبر پاشکویه تی بوو بو ینک و لایه نگری جه لladان بوو.

نه مه ته نيا بوچوونی من نييه، هي نه و نووسه رانيشه به رگه ي گوشاري ينکيان گرت و له هوارنامه که پاشگه زنه بوونه وه.

ره فيق له پاکانه که یدا ده لی: (حه مه سه عید شه ری پی فروشتووم) نه و (شه ره) ی گوايه من پيم فروشتو، بریتیه له وه ی: نه و له رابوون ی ژ: ۱۲د، سالی ۱۹۹۴ نووسیبووی: (وه زیریکی حوکومه تی هه ریم له قومارخانه یه کی پایته ختی ولاتیکی نه وروپایی سوزانی بو له په ردا کراوه). منیش به ناخی نه و وشانه دا روچوو بووم و بو خوینه رم شیکردبووه وه که: مه به ستي ره فيق له و وه زیره شیرکو بیکه سه و ناکوکی نیوانیشیان، ناکوکی نایدولوژی نییه به لکو له سه ر ژنیکه. که واته نه وه خویه تی شهر به شیرکو ده فروشی، نه گهر نه من کیشه ی تاییه تیم له گه ل هیچ کامیاند نییه، ته نیا به شیک له و شتانه م درکاندووه که ره فيق وه ک نووسه ری ده قیک لییان بیده نگ بووه. من هه ندی له بوشایی و شوینه سپیه کانی تیکسته که م هیناوه ته گو و نه هاتووم شتی بخه مه سه ر زاری نووسینه که ی که نه ی گوتبی. شولز گوته نی: (تیکسته که م بازار نه داوه، تا ناچارم کردبی، دان به تاوانیکدا بنی که پپی هه لنه سابی). (۴)

شاعیریکی بیده نگ

ره فيق ساییر به ناوی خوازاراوی (ریبوار) وه له: (پر ماناترین بیده نگی) دا ده نووسی: (من شاعیریکی به رزه فر و نووسه ریکی داهینه رم، نه ویشی ره خنه ی لیگرتووم: گزکله، داخ له دله، فاشیله، فه قیرخه یاله، بی به هره یه، تیکشکاوه، کولکه شاعیره، که م به هره یه، چه وره سیاسیه، شه رفروشه، قومارچییه، دوراوه، مایه پووجه، ده روون ناساغه، چه وره روشنبره، سه رسه رییه، چه قوکیشه، پووتنووسه، شیعارنووسه، شیعرای راوکه نووسه، ده م پیسه، سفری دوا ویرگوله، مروفکوژ، موشیره، ناستی نزمه و وه ک سه گ ده وری). تا تیره ره خنه گره که، که سوکاره که یشی: (سه رسه رین، راوورووت ده که ن، خه لکی گوند له حه وز هه لده کیشن و دارکاریان ده که ن وماموستای زانکویش ده کوژن). ره فيق گوايه بی ده نگه نه م هه موو جنیوه ی داوه، ناخو نه گه ره له لچیت و بیته ده نگ، جنیوی دیکه شک ده با! نه م زارخاوینه و هه ر له م نووسینه دا گله یی له وه ده کات: (نازادی بیرورا ده برین له نه وروپا ده رفه تی جنیودانی بو که سانی ده روون نه ساغ ره خساندووه) و خورخور به سه ر ته رمی دیموکراتیدا ده گری! که سانی نادیموکراتی، نه وی راستیی بدرکینی نه گه ر بویان لوا زمانی ده برن، نه گه ر نا جنیوی پیده ده ن. ره فيق ساییر ده سه لاتی زمان برینی نییه، بویه چی جنیو ده زانی به هه موو نه وانه ی ده دا، نه و راستیانه ده خه نه روو که نه و پیمان سه غله ته.

له و جنیونامه یه دا جنیوفروشه که: ره فيق ساییره، شاعیره به رزه فره بیده نگه که: ره فيق ساییره، جنیویدراوه که یش: هه ر ره فيق ساییره، ناخر نه وی جنیو بدات، جنیوه کانی بو خوی ده گه ریته وه، به تاییه تی نه گه ر جنیوفروشیکی له بابته تی خویی ده ست نه که وی. با ره فيق ساییر هه ر خوی شاسواری نسکو نه ناسی گوره پانی شه ره جنیو بی. ریکخستنی ينک له سوید له سه ر زیده رویی له شه ره جنیودا پشکو ناکامی ته زاند، نه و هه نگاهه هاوزه مان شارستانی و نادیموکراتیش بوو، ناخر پشکوی ثاره زوومه ند نوره بری له ره فيق ی پسپور کرد.

ره فيق با به لیشاو جنیویش ببه خشیته وه، من نه ک هه ر ناواتی ناهینمه دی و دانابه زمه نه و ناسته وه، به لکو که به و شیوه بازاریه ده بمه نیشانه بو تیری جنیو، توزقالیک له کاریگه ری نووسینه کانم دنیا ده بم. ده زانم زمانی زال له گوتاری سیاسی نه مروی کوردی باشوور و باکووردا، زمانی توقاندنه وه و نه وی بویری راستیه کان بدرکینی، جه للادان نه گه ر ده ستیان نه یگاتی، نووسه ریکی جنیوفروشی له هان ده ده ن.

جه للاد دوو جوری هه یه، قه له مدار و چه کدار، یه که میان فه توای کوشتنن ده دا، دووه میان ده تکوژی. قه له مدار:

جنیوت پیوه ده نی، چه کدار گولله. جه للادی چه کدار بروای به وتووژ نییه، قه له مداریش هه روه ها. جه للادی قه له مداریش وه ک جه للادی چه کدار هه سستی سرکراوه، ده نا ده یزانی جنیویش وه ک گولله نازاری هه یه. نه وه ی وه ک ره فیک بیرنه کاته وه، له بری نه وه ی ریزی بیروای جیاواز بگری، وه ک دوژمنی شه خسی خوی سه رنجی ده دا. سوکرات: دوژمنی جه للاده که ی نه بوو، داوای نازادی بیرواده ربیرینی ده کرد، بویه کوژرا. (نه و کاته ی نازم گزاری جه للاد سه روکی خویندکاره به عسییه کانی عیراق بوو، هه مید سه عیدی. شاعیر. جیگری بوو.) (۵) ره فیک نه گه ره حه زی لییه ببیته (بیره وان) با لاسایی نه دوارد سه عید بکاته وه نه ک هه مید سه عید. سه باره ت به جنیونامه که ی ره فیک سایبر، ناسو ده لی: (نووسه ری پرماناترین بیده نگی له لاپه ره یه کدا قاموسیک له پیستترین جنیوه کانی شه قامی کوردی کوکردووه ته وه وهه سستی ئینسان به دزیوترین شیوازه کانی جنیو تیروده کا. په یام ژ: ۸ ل: ۷ و ۶ یولی ۱۹۹۸ له نده ن) سه لام عئیراهیم به نووسه ری جنیونامه که ده لی: (تو ۴۷ جنیوت داوه، ۷ یان: سه رسه ری یه، داوای لی بوردنت لیده که م که من یه کیکیان به کارده هینم: نه ده بوو کوژته وتاریکی وا. سه رسه ری. یانه بنووسی. شاعیری جه للاده کان ۱۹۹۸. ۶. ۲)

برایمی کاکه حه مه له (نامه یه ک بو ره فیک سایبر) دا ده لی: (دوالاپه ره ی رابوونی ژ: ۲۴ باشتروایه به لاپه ره ی جنیو ناوبری، چونکه له ۴۸۹ وشه، ۴۹ ی جنیوه. نووسه ری نه و لاپه ره یه ناوی خوی نه نووسیوه و جنیوی به خیزانی ره خنه لیگیراوه که یش داوه، بویه ترسنوکه و به عسی ره فتار.) حاجی مه مو ده لی: (ریبوار! شاعیره به رزه فر. که یه و به زمانیکی. سه رسه ری. یانه داکوکی له خوی ده کات و رووی نووسینی هه موو چه وره روشنبیریکی سپی کردوته وه.) (وشه کانی نیوان داشه کان له نووسینه که ی (ریبوار) وه وه رگیراون.) (به و شیویه ی پیتان خوشه هه لسوکه و تتان له گه لدا بگری، به هه مان شیوه ره وتار له خه لکیدا بکه ن.) با ره فیک سایبر نه و قسه یه ی مه سیح له به رچاو بگری و له مه و دوا جنیو به که س نه دات. وه ک چون هه سستی ناسکی نه و به: سیسارکه که چه له. شیعیریکی که زال نه حمه ده بو ره فیک سایبری گوتووه. بریندار ده بی، خه لکیش به جنیوه کانی وی بریندار ده بن.

که مال میراوده لی

نه میش له بواری شه ره جنیودا جی ده سستی دیاره وله خوت و خورایی خوی به سکرتری یه کیتی نووسه رانی کودرستانیش ده زانی، (۶) به لام که ی؟ له کوی؟ چون بوو به سکرتری؟ هیشتا به نهینی ماوه ته وه! که مال یه که مین (سکرتریه) جنیوی له بابته تی: (دووسه ران، بوشییران، خه سیو، سووک، که م، خوفروش، دوورله شه ره ف، بی هه لویست، میش، نه ندازیاری خیانه ت، په یامبه ری جاشایه تی، چاوشور و ده بابته خور.) (۷) به نه ندامی سه ندیکا که ی خوی نه دا!.. نه مانه ته نها مشتیکن له خه رواری جنیوه کانی ..

که مال هه ره به جنیوه کانی خوی نارام ناگری و هه ره که سی جنیو به نووسه ران بدات، بوی بلاوده کاته وه. یه کیک له هاو جنیوه کانی ده رسیم عه زیزه و به رووناکییران و نووسه ران ده لی: (کلاش له سه ره، بووده له، پیللو هه لگر، رسوا، فشه رووناکییر، کاسه لیس، پیللادانه ره، میسوگچی، نوکه ره و سووک.) (۸)

یه که مین جار که ئییراهیم نه حمه ده سه ردانی مه د تی فی کرد، (دلبه خوین) پیشوازی لی کرد و که مال میراوده لیش جانتای بو هه لگرتبوو، ته له فزیونی مه د نه پیشوازی و جانتاهه لگرتنه ی هه ره له فروکه خانه ی بروکسله وه تا ستودیوکانی، به زیندویی نیشان دا و منیش یه کیک بووم له له شکری بینه ران. ره نگه که مال خوی نه مه به یه کیک له سه روه ریه کانی بزانی، منیش هینده (ره فیک سایبر باشی بو چووه) فه قیرخه یالم به نه نگی تی ده گم م. یه ک دوو مانگی له مه و به ره به کرشوانی له مه د تی فی به رنامه یه کی به ریوه ده برد و یه کی له میوانه کانی که مال میراوده لی

بوو. که مال به پیچه‌وانه‌ی جارانیه‌وه سه‌باره‌ت به پدک زور دلوثان بوو. زانیم ئه و ماسته بی موو نییه، دواتر بوم ده رکه وت به هیوایه یه کی بی له ئه ندامی ئه نجومه نی ناشتی و ته بایی بو لای بارزانی، که (ره فز) ی بو هاته وه، خوی دایه‌وه جنیو به پدک دان. مام‌جه‌لال وا راهاتووه له کاتی بادانه‌وه‌ی وه‌هادا په‌نا بو: (عادت الحلیمه الی عادتھا القدیمه) ده با.

پاییزی رابردوو براده‌ریکی سه‌ر به پک ک پیی گوتم: ئه‌گه‌ر نیازت هه‌یه (خه‌رمانه) بخه‌یه وه‌گه‌ر، له‌رووی داراییه‌وه پشتگیریته ده‌که‌ین. منیش گوتم زور سوپاستان ده‌که‌م جاری نیازی وام نییه. گوتی تو زور سه‌یری، که مال میراوده‌لی بو هه‌تاو داوای یارمه‌تی کرد، ئیمه‌ره‌فزمان کرد.

که مال له‌م دواییه‌دا چوو بو له‌ده‌سته‌ی نووسه‌رانی (په‌یام) و پیشنیاری کرد بوو په‌یام و هه‌تاو ببن به‌یه‌ک، له‌کن ئه‌وانیش ره‌فزی بو هاتبووه‌وه.

که مال میراوده‌لی تا ئیستا چه‌ندجاری چاپیکه‌وتنی له‌گه‌ل تاوانکارانی جه‌نگ: نه‌وشیروان مسته‌فا و جه‌بار فه‌رمان دا سازکردووه، به‌ک ژماره‌یشی هه‌تاویشی بو داکوکی کردن له‌جاشه‌سورچه‌کان ته‌رخان کرد و گه‌لی جاریش هه‌ولی داوه‌وتووژی له‌گه‌ل مام‌جه‌لالدا بکات و به‌لام هیشتا به‌خت یاری نه‌بووه. ستانیسلاف جیریزلیک که شاعیریکی پولونییه‌ده‌لی: (کا: لای عاشق و لای ئه‌سپ هه‌مان بونی نییه). بویه‌ناساییه‌من و که مال جیاواز شته‌کان هه‌لبسه‌نگینین.

ره‌فقیق سابیر و که مال میراوده‌لی پاکانه و ماستا و بو به‌شیک له‌سه‌رانی کورد ده‌که‌ن و جنیویش به‌زوریه‌ی نووسه‌رانی کورد ده‌ده‌ن، ئه‌مه‌ئه‌گه‌ر ره‌نگدانه‌وه‌ی گه‌ران له‌دووی به‌رژه‌وه‌ندیی تاییه‌تی نه‌بی، ئه‌وه‌بوییش نییه‌وه‌ک بانگه‌شه‌ی بو ده‌که‌ن.

هاشم کوچانی

ئه‌و جنیوانه‌ی به‌نووسه‌ران ده‌درین، سه‌ره‌تا که مال له‌هه‌تاودا و دوباتریش ره‌فقیق له‌رابووندا بلایان ده‌کاته‌وه، ئه‌و جووته‌به‌هوی نووسینه‌کانیانه‌وه‌وه‌ک دوو شاسواری گوره‌پانی جنیودان ناویانگیان ده‌رکردووه، به‌لام چی هاشم کوچانی له‌گه‌ل ئه‌و دوو جنیوفروشه‌دا کوکردوته‌وه؟ ئایا ریکه‌وته‌شه‌ش حه‌وت ساله‌هاشم هاوکاری ئه‌و دوو جنیو فروشه‌یه؟ ئومید ده‌که‌م ئه‌و گوته‌یه‌هه‌له‌بی که ده‌لی: (پیم بلی دوسته‌کانت کین، پیت ده‌لیم تو کیی)

هاشم کوچانی به‌وه‌نابیته‌نووسه‌رکه‌له‌لاپه‌ره‌ی یه‌که‌می رابووندا ناوی له‌ژیر ناوی دوو جنیوفروشه‌دا بنووسری، به‌لکو ته‌نها به‌ره‌می خوی بریار ده‌دات، نووسه‌ره‌یان نا؟ به‌لام پرژه‌ی چلکاوی جنیوه‌کانی رابوون به‌ره‌ویش ده‌که‌ویی و که مال و ره‌فقیق به‌دوو جنیونامه‌که‌ی سه‌ره‌تا و کوتایی ژماره‌بیست و چواری رابوونیان کلایان له‌سه‌ر ناوه، به‌هیوام سه‌ری بو کرنه‌کا.

له‌هاشم کوچانی ده‌پرسم: تو و که مال میراوده‌لی ئه‌ندامی ده‌سته‌ی نووسه‌رانی هه‌مان گوشارن، که ئه‌و به‌به‌رچاوی تووه‌ده‌روژه‌ی سوزی بکوژانی محه‌مه‌د حه‌للاقی نزیکترین هاوریته‌ده‌کات، ویژدانت هیچ نازارت نادا؟ چونکه‌که‌مال جنیوه‌کانی به‌ناوی ئاشکرای خویه‌وه‌بلاوده‌کاته‌وه، که متر ریشی هاشم ده‌گرنه‌وه، به‌لام ره‌فقیق که له‌رابوون دا و به‌ناوی خوازاوه‌وه‌جنیوده‌به‌خشیته‌وه، هاشم کوچانیش ده‌خاته‌سه‌نگه‌ری خویه‌وه.

که رویشکه که ی ناسر چه فید

له ل ۵۲ ی ژ: ۲ ی کونتراکت دا ناسر چه فید باس له ناتھ بایی نیوان هه لویست و نووسینی ره فیک سابیر ده کا و پیی سه یره ناوبراو به نووسین: نیچیره وان به عوده ی و گولان به بابل ده چوینی و به کرده وه یش ده ستگای گولان کومه له شیعی بو چاپده کا. ره فیک له وه لامی ناسردا ده پرسی: (که سی خوی به مروفیکی جدی و ئیمامی مورال بزائیت و خه لکی به بی مورال و دووروو تاوانبار بکات، چون فاکسیکی پر له دروی جنیوفروشیکی ده کاته سه رچاوه؟)

ئه مه ده قی فاکسه که یه: (ره فیک سابیر ئابی ۱۹۹۴ له ل ۱۲ — ۱۷ ی ژ: ۱۲ ی رابوندا نیچیره وان: به عوده ی، گولان: به بابل، سه رو قادری سه رنوسه ری گولانیش: به قه له میکی: خویری ناو ده با، له ئابی ۱۹۹۷ یشدا له و عوده ی و بابل و خویریانه (خوی گوته نی) ده پاریته وه دیوانی بو چاپبکه ن! ره فیک له لایه که وه (له سوید) ده چیته خزمه تی کوسره ت ره سول و پاکانه له کوردستانی نوی دا بلاوده کاته وه، له ولایشه وه پیوه ندی له گهل ده ستگای گولانی (خوی گوته نی) سه ر به پاراستندا ده به ستی؟)

یه ک وشه ی ناراست له و فاکسه دا نییه، ئه گه ر نا با ره فیک ده ستیشانی بکا. هیشتا رسته یه کی دروم نه نووسیوه، ئه گه ر دژی عه لی کیمیاویش بنووسم دروی بو هه لئابه ستم، هه ر له به ر ئه و هوکاره یشه ره فیک بالانسی له ده ست داوه و جنیوده به خشیته وه، ئاخو ئه ویش ت س ئه لیوت گوته نی: (له و جوړه که سانه یه که به رگه ی راستی ناگرن). ئه و خوی له لایه ره یه کی بچوکدا نزیکه ی په نجا جنیوی داوه که چی خه لکی دیکه به جنیوفروش ناوده با!

سه رو قادر له وه لامی جنیوه کانی ره فیک سابیردا ده پرسی: (دووریش نییه ئیمه کرابینه قوربانیی موحامه له یه کی پشته وه ی په رده.... خوش نییه ره فیک له سه ر حسابی ماندووبوونی ئیمه سه ودا و مامه له ی خوی له گه ل خه لکی تردا ساغ بکاته وه. گولان: ژماره ۳۵)

وشه نه نووسراوه کانی سه رو وه ها ده خوینمه وه: ره فیک یه کییک بوو له وانه ی ده یانویست بالیکی حشع بو ناو ینک ببه ن، که زوریه ی شیوعیه کوردستانییه کان دژی له ینک دا توانه وه وه ستانه وه، ئیدی ئه ویش پاشه کشیی کرد، ئه مه فاکتایه نه ک فانتاسی. هه ر بویه مام جه لال هاوینی ۱۹۹۲ له قه لاچوالان دواوه والی پیوه ندی نیوان ره فیک و حشع ی له ئه حمه د بانخیلانی پرسی بوو.

ره فیک له نیشتیمن له لایه ن شیرکوی رونالدوی شیعی کوردیه وه گولیکی میژوویی لی کرابوو، به و نووسینه ی ده ی ویست له مه نفا توله ی ئه و گوله بکاته وه. نووسینه که ی ناسر چه فیدیش له ناکوکی نیوان ره وتار و گوتاری ره فیک سابیره وه سه رچاوه ده گری، نه ک له و فاکسه ی منه وه که هیچی نویم تیادا نه گوتوه، ته نیا نووسین و هه لویستی ره فیکم به راورد کرده وه.

ره فیک ده لی: (چاپکردنه وه ی کتیبه که م له لایه ن گولانه وه بو من جوړه موفاجه ئه یه ک بوو، پیم ناخوش بوو.) (۱۰) ره فیک به شانازییه وه له هه ندی جی، باسی له وه کردبوو، که شاعیریکی (به رزه فره) و هاوزه مان دیوانی له هه نده ران و له کوردستان دیته بلاو کرده وه. موفاجه ئه ی چی؟ ئه دی خودی خوت به نامه وه بو به رپرسی ده ستگای گولانت نه ناردبوو، تا بوت چاپبکا! موفاجه ئه به کوردی کوتوریه، هه ر باشه توشی صه دمه نه بووی که به کوردی: تاس، راته کاندن، دل داخوریان و چه په سانه. که پیت ناخوش بوو، نه ده کرا وه ک چون پشکو نه جمه دین حاشای له نووسینیکی کرد که گولان شیواندبوویان، تویش هه لویستیکی وات نواندبا؟ یان ئه گه ر فاکسه که ی من و نووسینه که ی ناسر چه فید نه بوونایه، (بیده نگیه کی پر مانای) دیکه ت هه لده بژارد؟

ره فیک ده لی: (دوای راپه رین به کوششی سه رو قادر... چه ند ژماره یه کی رابوون به کوپی بلاوکرانه وه... من کتیبم ناردووه سه روی براده رم بوم چاپبکا، بو گولانم نه ناردووه.) (۱۱)

ئه وی ۱۹۹۷ کتیبی بو ره فیک سابیر چاپ کرده وه، براده ره که ی سه رده می فوتوکوپی نییه، به رپرسی ده ستگای گولانه که

ته له فزیون، رادیو، چاپخانه و چه نډین گوډاری وا ده گریته وه که له سنووری دهسه لاتی گه لی ولاتی ناوچه که و هه نډیکی ته وروپایش بالاتره، سه رو قادر ته گه ر به هوی ده ستگای گولانه وه نه بی، به چی ده توانی کتیب چاپیکا؟ سه رو براده ری ره فیه و ناوی ده نی: قه له میکی خویری! گولان به دولاری خیانه تی تاب به ریوه ده چی و یازده هه مین کتیبی بلاوکراوه ی دیوانیکی ره فیه!

ره فیهق سابیر پیشتریش سالی ۱۹۸۹ دوو هه زار و پینج سه د دولاری چلکنی له ریکخواوی دیمه شقی شح به قه رز وه رگرت، به و مه رجه ی له سوید بیداته وه، نه ی دایه وه و به دراوی عیراقچییه کان هاتووه و سه رقالی کوردستانی بوونه! ره فیهق ده لی: (به ته له فون بو ناسر هه فیدم رونکرده وه که ژوانی رووناکیم بو ده ستگای گولان نه ناردووه. هه تاو ژ: ۲۲)

ته دی بوچی متمانه ی پی نه کرد و (تاوانی بی مورالی و دوورووی دایه پالی؟ هه تاو ژ: ۲۲. ر. س که رویشک ده رچو بیان ناسر هه فید؟) تو بلیی هیچ پیوه ندی به و ناکوکییه ی نیوان ره وتار و گوتاری ره فیهق وه نه بی؟ جه واهیری ده لی: (مه حاله ئینسان بیته شاعیر، ته گه ر ژیان و گفتاری ناکوک بن. بروام به و شاعیره نییه ژیانی شتی بی و نووسینی شتیکی تر. دوورتر ده روم و ده لیم: که سایه تی شاعیر له شیوازی ده ربیرنی گرنگتره.) (۱۲)

ره فیهق سه باره ت به کاروان عه بدولالایش راستیی بزده کا، ناخر هه ر سه رو قادر، کاروانی ته ندامی ده سته ی نووسه رانیشی کرده سه رنوسه ری کاروانی سه ر به وه زاره تی روشنبیری له کوردستان. له وه لامی ناسر هه فید و له (دیدار) هه که ی هه تاودا، ره فیهق به ناوی ناشکرای خویه وه نووسه ری ته م دیرانه ی پی: (نووسه روکه یه کی شه رفروش و دروزنیککی جنیوفروش و حوساله یه کی روشنبیره.) حوساله به کوردی: گه جه ر و گوجه ر، هه رچی و په رچی، چه وره، شه للاتی و چه قوکیشه. ره فیهق پیشتر به ناوی خوازراوی (ریبوار) یشه وه، هه ر ته م جنیوانه ی دابوو. ره فیهق تا پار هاوینیش جنیوی نه ده نارد، که له ۲۸_۷_۱۹۹۷ دا ژوانی رووناکیی چاپی سویدی بو پوست کردبووم لیی نووسی بوو: (برای به ریز کاک:...) که له ۲۵_۴_۱۹۸۹ دا لاوکی هه له بجه ی له شامه وه بو ناردبووم لیی نووسی بوو: (برا و هاویری شاعیرم...) که له ۶_۸_۱۹۹۰ دا کاروانسه رای بو ره وانه کردبووم لیی نووسی بوو: (هاویری هیژام کاکه...) که له ۲۴_۵_۱۹۹۳ دا ورزه به ردینه ی بو هه ناردبووم لیی نووسی بوو: (برای به ریزم کاک...) له ل: ۹۱ یه که م ژماره ی رابووندا، به هاری ۱۹۹۱ نووسی بوو: (خه رمانه ده رچوو، براده ری شاعیر هه مه سه عید هه سه ن سه رنوسه ریتی.)

که واته له نیوان سالانی ۱۹۸۹_۱۹۹۷ دا: هاوری، برا، براده ر، کاک، کاکه، هیژا، به ریز و شاعیریش بووم، که چی ته وه چه ند مانگیکه بووم به: (حوساله، کولکه شاعیر، نوسه روکه و چل جنیو و ناتوره ی تریش) به لام فه رهاده شاکه لی به پیچه وانه ی منه وه به گویره ی هه لسه نگانندی ره فیهق سابیر له سالی ۱۹۹۱ دا: (ده مشر، شه رفروش و ئاستی کومه لایه تی نرم) (۱۳) بووه، که چی له م دواویه دا بووه به: (براده ریکی هیژای) (۱۴) وه ک ده رده که وی هه تا دی من به ناخی قوردا ده چم و فه رهاده شاکه لیش به رده وام گه شه ده کا.

ته وانه ی ره خنه یان له ره فیهق هه بی له باشترین حاله تدا: (ده سته یه ک کولکه نووسه ر و ئینزیباتی فیکرین) (۱۵)

ته گه ر نا: سه ر به چل و قسوور جنیوه که ن، پیم سه یره ته ویکی (خوی گوته نی) به رزه فر، وه لامی ته و ئاستنزمانه ده داته وه! هه ق نییه. من گه رچی به رزه فریش نیم گه لی قه له مداری سه ر به ینک یش ده ستریژی جنیویان لی کردووم، به لام گوران گوته نی: (لییان نه هاتوومه ده نگ و لپی گه راوم هه رخویان هه ردوو ته ره ف بن.) تاقه که سیکی سه ر به ینک که دژی نووسی بووم و جنیوی نه دابوو، گه لاویژ بوو، به لام ته ویش له بلاوکردنه وه ی ته و ساتیره دا که دژی مه لا به ختیار نووسی بووم و ریکخستنی ته وروپای ینک ناوی ئیمزاکه رانی هاوارنامه که ی پیوه لکاندبوو، دریغی نه کرد، ته و ته رکه میژووویه له باکووری ته وروپا شیرکو بیکه س رای ده په راند.

ره فیک (سا) بیره وان

(من فه یله سووفم به لام ته گه ر پیویستی کرد شاعیریشم. به شیر مو شیر.)

له ل: ۱۱ ی هه تاوی ژ: ۲۲ دا ره فیک ساییر به ناوی (په یامنیری هه تاو له سویده) وه که خودی خویه تی، دیداریکی له گه ل خویدا ساز کرده وه و هه ر خوی ته م ناویشانه ی بو هه لېژاردووه: (دیداریک له گه ل شاعیر و بیره وان ی گه وره ی کورد دکتور ره فیک ساییر) هه ر له و (دیدار) ه دا خوی له ستایشی خویدا ده لی: (له مه یدانی شاعردا هه نگاوی گه وره م ناوه، خاوه نی ریبازیکی تازه و تاکم له شیعری کوردیدا، زمانم گه یشتوته پوپه ی شه فافیه ت و رووناکی و ئاوینه یی، من خوم به شاعیری چونایه تی ده زانم نه ک چه ندایه تی و پشتم به روشنبیرییه کی قول به ستووه.) هه ر خوی سه باره ت به (ئیمپراتوریای لم) که دوا به رهه می خویه تی، ده لی: (کاریکی فیکری به رز و نایاب و لیکولینه وه به کی میژوویی و کومه لایه تی قووله. هه تاو ژ: ۲۲)

له هه مان ژماره ی هه تاو و له وه لامی ناسر حه فیددا ده نووسی: (من شاعیریکی ناسراو و نووسه ریکی پر به رهه مم، هه ندی که س ته مه یان پی ته حه مول ناکری.)

ره فیک وا راهاتووه، خوی گه وره و که سانی دیکه بچووک ببینی، سه رنج بده ن چون خوی هه لده کیشی: (به شیکی زوری شاعیرانی کورد ناستی روشنبیریان نزمه. یان: ته وانه ی له ته وروپا گوڤار و روژنامه ده رده که ن، زوربه یان ته سله ن کوردی نازانن.) (۱۶) به مه رجی به کی له و ناست نزمانه به کوردیییه که ی دوا به رهه می ته م بیره وانه دا چوته وه! ره فیک پیی وایه به وه گه وره ده بی که سووک سه رنجی نووسه رانی دیکه بدا، به لام راستیییه که ی گه نم که گوله که ی پووته، قنج و قیتته، که پرده بی، سه رداده نه وینی.

ته نوه ر مه سیفی له هه لسه نگاندنی دوا کومه له شیعری ره فیک ساییردا ده نووسی: (فورمی شیعری (ژووانی رووناکی) له فورمی ئایدولوژیواوه نزیکه و دریژه پیدانی فورمی سه ره تای حه فتاكانه. ره فیک راسته وخو گو تاری شیعری خوی ره سم کردووه، شیعری زیتر بو گورانی ده شی و به شیوه به کی فولکلوری ته عبیر له غه ربی ده کا.) (۱۷)

ره فیک شاعیره، به لام ده ستی که له گه ترین شیعری ناگاته داوینی شیعره جوانه کانی محه مه د عومه ر عوسمان، قوبادی جه لیزاده، جه مال غه مبار، نه وزاد ره فعه ت، که ریم ده شتی و ئاراس عه بدولکه ریم.

ره فیک له ناکاو له بییری ده چیتته وه که بیره وانیکی گه وره وشاعیریکی به رزه فره، بویه ده ست ده کاته وه به جنیودان و ده لی: (ژیانی روشنبیری کورد ناست نزم و بوگه نه، ته ویشی ره خنه ی لیگرتووم: حوساله یه، کولکه یه و بازرگان. ژ: ۲۲ ی هه تاو)ئاخر قاره مانی ساخته، ته نها له ربی سرینه وه ی که سانی دیکه وه سه رهه لده دا. (۱۸) حه زره تی نالی ده فه رموی:

هه رکه سی ئیظهاری دانایی بکات و مه قصه دی

خودپه سه ندیی بی یه قین ئیظهاری نادایی ده کا.

به وه ی که ده لی: (زمانی شیعرم شه فاف و ئاوینه ییه) ره فیک یه که مین بیره وانه، پیی وایی ئاوینه ش شووشه ئاسا شه فافه! له م سالانه ی دوا پیدا سی نه دیبی ته فیکایی خه لاتنی نوبلیان وه رگرت: (سونیکا ۸۶، نه جیب مه حفوز ۸۸، نادین گوردیمیر ۹۱) ته گه ر سالی داهاتوو نوره ی ئاسیا بی و ره فیک ساییریش خوی گوته نی: (شاعیریکی وا به رزه فر و بیره وانیکی وا گه وره بی) ته وا ته ندامانی ته کادیمیای سویدی له ویان له بارتر ده ستگیرنایی. ته وانیس سه یرن به ئوکتافیو بازی ده دهن، هه ر شاعیره، به ره فیکی ناده ن هه م شاعیره و هه م بیره وان! عه بدولمه لیک گوره که ی بیتته جیژوانی رووناکی ده یگوت: خه لکی کورد سه یرن، دوا ی مام جه لال ده که ون هه ر پاریزه ره، دوا ی من ناکه ون، هه م پاریزه رم، هه م ته فسه ر!

ره فیک ده لی: (چونکه من وه ک شاعیریکی و نووسه ریک زیاتر بو کاری روشنبیری ده ست ده م... بریارم دا ده ست له

کاری پارتایه تی بکیشمه وه هه تاو ژ: ۲۲)

ره نځه نووسه ری ته م دیرانه یه که م که س بووبی، به نووسین داوای له ره فیک کردبی: (شه قیکی تووند له توپی سیاسه ت هه لبدات) (۱۹) به لام شه قه که ی (که ر به راستی بی) زور دواخست. پاش چی؟ پاش ناردنه وه ی محه مه د حه للاق بو کوردستان و به کوشندانی؟ ئاخو کوره که ی ئایشه گوله یش مافی ته وه ی نه بوو له بری ته وه ی له ژیر ته شکه نځه دا بکوژری، وه ک ره فیک له سوید بژی و ناو به ناو یه ک دوو (بیره ی پریس بخواته وه؟) (۲۰)

ئاخو ره فیک که ته وقه له گهل بکوژانی محه مه د حه للاقدا ده کا، خوینی گه شی ته و هاوری دیرینه ی به ده ست و په نځه ی خویه وه نابینی؟ رازیم ده ستم ببرنه وه، به لام ته وقه له گهل بکوژانی هاوریکانی خومدا ناکه م.

راستییه خه مگینه کان

ره فیک نامه بو خوی ده نووسی و به بالای خویدا هه لده لی! دیدار له گهل خویدا سازده کات و خوی ناوده نی: بیره وانی گه وره! به ناوی ئاشکرای خویه وه ده نووسی: نووسه ریکی پربه رهه م و شاعیریکی ناسراوم! جنیو به ده ستگای گولان ده دات و دیوانیشیان پی چاپده کا! به ده یان جنیو ده به خشیته وه و خه لکی پی جنیوفرشه! بروای به حشع نامینی و تا ته واوکردنی خویندنی بالا و وه رگرتنی کریی سه فه ر بیده نگی هه لده بژییری! جنیو به هاوری دیرینه کانی خوی ده دا! له تکردنی حشع له ینک به قوته رات ده گری! ناره زایی ده رده بری و لیبی پاشگه زده بیته وه! فیل له ته ندامی ده سته ی نووسه رانی خوی ده کا! ته نانه ت به راوه ژوو سوود له شوکردنه وه ی دایکی شاعیریکی ناسراو وه رده گری! (۲۱) جنیو بو کهس و کاری ته وانه یش ده نیری که ده ویرن ره خنه ی لی بگرن! ئایا ته مانه لای که م ره نگدانه وه ی سه رلیشیواوی نین؟ ناپرسی بوچی بالانسی تیکچووه؟

کیشه ی نیوان من و تهو، کیشه ی نیوان دووکهس نییه، کیشه ی نیوان دوو هه لویست، دوو گووتار، دوو روانگه ی جیاوازه، که چی ره فیک وا ده په یقی، وه ک کیشه ی تاییه تیمان له نیواندا هه بی!

ره فیک جاران جنیوفرش نه بوو، له وساوو ئاشنایه تی له گهل کولتووری ینک دا په یدا کردووه و له سه رچاوه ی ناسیونالیسته به رچاوته نځه کان ده خواته وه، ته و هونه ره فیر بووه. ره فیکی ئیستا ته وی وه ک خوی بیره کاته وه سووک سه رنجی ده دات و به کولکه، گزگل، سفری دوی ویرگول و کافری ده زانی و ره جمی ده کا! ته مه یش لایه نیکی گرنگی دیکه ی کلتووری ینک ه.

پیست سپی و پیست ره ش، جووله که و دیان، گوشتن و لاواز، که له گه ت و کورته بالا، ماموستای زانکو و کولکه خوینده وار، بیره وان و ئاشه وان هه ره مان مافیان هه یه. ره فیک پازده بیست سالیکه له ته وروپایه و تازه منی ناچار کردووه ته م قسانه ی بو بکه م! با حشع قوتابخانه که ی دابخات، ته گه ر به چاره که سه ده یه ک نه ی توانی هاوری ره فیک فیری ته وه بکات، که به هه مان چاو سه رنجی ئینسانه کان بدات. ئایا یه شار که مال به ده یان شاکاری نووسی بی و له سه ر ئاستی جیهانیش ناسراو بی، مافی ته وه ی هه یه به حه مه که ریم عارف بلی: گزگل! به وه دا ره فیک له گوشاری (دیدار) ی لاوانی کوردی سویدا (ریکلام) بو بیره ی پریس ده کا، ده شی (بیره وان) له (بیره وه) هاتبی.

فه یله سووفی ئیسپانی ئورتیگا گاسیت (۱۸۸۳-۱۹۵۶) ده لی: (هونه ری نوی له سه ر حه وت کوله که به نده، یه کیکی گرنگیان: بایه خدانه به لایه نی گالته جاری.) له و روانگه یه وه هه ندی جار په نام بو ساتیر بردووه، ته ویش به و مه به سته ی رووی خه مباری راستییه کان به زه رده خه نه یه ک بگه شیته وه.

- ۱_ 90 TAL nr: 23&24, s. 106, 1998 Stockholm
- ۲_ سه رو قادر له بارتترین هانده ر گولان ژ: ۳۵ هه ولیر ۱۲.۱۵_۱۹۹۴.
- ۳_ نه وشيروان مسته فا په نجه کان یه کتری ته شکینن ل ۳۰۹.
- ۴_ عبدالعزیز حموده من البنیویه الی التفکیک ص ۲۸۸ نیسان ۱۹۹۸ الکویت.
- ۵_ فاضل العزازی جیل الستینات فی العراق ص ۲۲۱ دارالمدی ۱۹۹۷ دمشق.
- ۶_ هه تاو ل: ۳ ژ: ۱۳ و ۱۴ ی مای و یونی ۱۹۹۷ له نده ن.
- ۷_ رابوون ی ژ: ۲۴ و هه تاوی ژ: ۲۲.
- ۸_ هه تاوی ژ: ۲۰ و ۲۱ ۱۹۹۸.
- ۹_ ره فیک ساییر که رویشک ده رچوو یان ناسر چه فید؟ هه تاوی ژ: ۲۰۲.
- ۱۰_ دیداریک له گه ل شاعیر و بیره وانی گه وره ی کورد د. ره فیک ساییر هه تاو ژ: ۲۲.
- ۱۱_ سه رچاوه ی پیشوو.
- ۱۲_ ادونیس النص القرانی و افاق الکتابه ص ۱۵۴ بیروت ۱۹۹۳ دار الاداب.
- ۱۳_ به ربانگ ژ: ۶۹ ل ۵۳ دیسه مبه ری ۱۹۹۱.
- ۱۴_ ر. ساییر روونکردنه وه یه ک کوردستانی نوی له نده ن ۲۳. ۱. ۱۹۹۸.
- ۱۵_ ر. س که رویشک ده رچوو... هه تاوی ژ: ۲۲.
- ۱۶_ مه لبه ند ژ: ۸۰_۸۱ ل ۲۴ ی نیسان و مایسی ۱۹۹۷ له نده ن.
- ۱۷_ رامان ل ۱۹۹۱ ژ: ۲۱ ی ئازاری ۱۹۹۸ هه ولیر.
- ۱۸_ ل ۹۷ سه رچاوه ی پینجه م.
- ۱۹_ چه مه سه عید چه سه ن گورانییه بالنه کراوه کان ل ۵۸ ئاپیک ۹۹۴ سوی.د
- ۲۰_ دیدار ژ: ۱۲ و ۱۳ ی سالی ۱۹۹۴ ی یه کیتی لاوانی کورد_ سوید.
- ۲۱_ چه مه سه عید چه سه ن شیعر و ته ور ل ۳۲_ ۳۹ ئاپیک ۱۹۹۸ ستوکهولم.